

قیام‌های حق طلبانه شیعه

قیام مختار

مؤلف:

سید ابوالفضل رضوی اردکانی

شرکت چاپ و نشر بین‌الملل

سرشناسه	: رضوی اردکانی . ابوقاضل . ۱۳۲۸ -
عنوان و نام پدید آور	: قیام مختار / مؤلف ابوقاضل رضوی اردکانی .
مشخصات نشر	: تهران : سازمان تبلیغات اسلامی ، شرکت چاپ و نشر بین الملل ، ۱۳۸۹
مشخصات طاهری	: ۱۴۰ ص
فروست	: قیامهای حق طلبانه شیمه
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۳۹۲-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: مختار بن ابی عبید ، ۱-۶۷ ق
موضوع	: شیمه - جنبش ها و قیام ها
موضوع	: واقعه کربلا ، ۶۱ ق
شاه افزوده	: سازمان تبلیغات اسلامی ، شرکت چاپ و نشر بین الملل
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۹ ۹۶ ق ۶ ر ۷۶ / ۴۱ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۳۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۱۳۴۴۸۹

قیام مختار

مؤلف

سید ابوقاضل رضوی اردکانی

ناشر

شرکت چاپ و نشر بین الملل

نوبت چاپ اول - زمستان ۱۳۸۹
چاپ و صحافی سپهر
سمارگان ۳۰۰۰ نسخه
قیمت ۱۵۰۰۰ ریال

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۳۹۲-۳

حق چاپ محفوظ است.

E. mail: intipub@intipub.ir
WWW: intipub.ir

فهرست

مقدمه ۷

قیام مختار

مشخصات مختار ۱۱

حیات و چگونگی پرورش مختار ۱۳

شخصیت مختار از دیدگاه علمای بزرگ اسلام ۱۶

محمد حنفیه ۲۸

ارتش مختار ۳۵

فلسفه قیام مختار ۳۹

پیوند مختار با نهضت عاشورا ۴۲

یاری مسلم بن عقیل ۴۳

دستگیری مختار توسط ابن زیاد ۴۵

آزادی مختار از زندان ۴۷

ملاقات مختار با عبدالله بن زبیر ۴۹

بازگشت مختار به کوفه ۵۳

تصمیم سران کوفه ۵۸

نقش ابراهیم اشتر در قیام مختار ۶۱

- ۶۳ اعلان قیام.
- ۶۸ تسخیر شهر کوفه: اولین پیروزی.
- ۷۱ شیوه پسندیده مختار پس از پیروزی.
- ۷۳ پیوستن قبایل شیعه به مختار.
- ۷۴ تشکیل حکومت.
- ۷۵ دستگاه حکومتی مختار.
- ۷۹ جلسه منافقان کوفه در خانه شبت بن ربیع.
- ۸۱ شورش در کوفه.
- ۸۴ سرکوب شورش.
- ۹۰ سخنی در باب انتقام مختار از دشمنان.
- ۹۴ قصاص قاتلان امام حسین.
- ۱۰۹ جنگ سپاه مختار با حکومت شام.
- ۱۱۱ اعزام ابراهیم اشتر.
- ۱۱۷ سخنان ابراهیم اشتر در میدان.
- ۱۱۸ آغاز نبرد.
- ۱۲۱ کشته شدن ابن زیاد.
- ۱۲۳ بشارت پیروزی.
- ۱۲۶ درگیری مختار با عبدالله بن زبیر.
- ۱۳۱ بنی‌هاشم و فتنه ابن زبیر.
- ۱۳۵ جنگ مصعب و مختار.
- ۱۴۱ مزار و زیارت نامه مختار.

مقدمه

قال الله العظيم في كتابه: «ولا تحسبن الذين قتلوا في سبيل

الله أمواتاً بل أحياء عند ربهم يرزقون»^۱

مکتب پیروان و حق‌گرایان شیعه در تاریخ ادیان و مذاهب، بیشترین فراز و نشیب‌ها و رویدادهای تکان‌دهنده را داشته است. همه آن رویدادها از روز ۱۸ ذی‌الحجه سال ۱۰ هجری یعنی غدیر خم تا ماجرای سقیفه و صلح امام حسن و شهادت امام حسین علیه‌السلام و قیام نوابین و شورش مکه، مدینه، عراق و دیگر بلاد اسلامی و نهضت حق‌طلبانه و قیام زید بن علی علیه‌السلام و یحیی بن زید علیه‌السلام و سپس قیام‌های خونبار علویان در عصر عباسیان و بعد از آن تا زمان ما و انقلاب پرشکوه اسلامی ایران به رهبری ابرمرد تاریخ اسلام امام خمینی (ره) و جهاد مقدس شیعیان جنوب لبنان (حزب‌الله) و دیگر حرکات‌های حق‌طلبانه و

۱. آل عمران / ۱۶۹.

مبارزات بی‌امان پیروان مکتب اهل بیت در مقابل طاغوتیان عصر - این حقیقت را بیان می‌کند که تاریخ شیعه با خون نوشته شده است و علت بقا و دوام این مکتب مقدس و پویندگی آن مرهون همین ایثارها و جهادها و شهادت‌ها بوده است.

تاریخ - کامل یا ناقص - اینگونه حوادث را ثبت کرده است. مسئولیت محققان و پژوهشگران و اندیشمندان تاریخ‌شناسی است که در راه پالایش و نگارش صحیح و تصحیح وقایع تاریخی وارد میدان شوند و با بررسی، نقد و تحلیل و زدودن ابهام و تاریکی فضاهای حاکم بر هر دوره‌ای، حقیقت را نشان دهند و مکتب جهاد مقدس اهل بیت (علیهم‌السلام) - که شاید بیشترین و برترین شهدا و قربانیان راه دین و تشیع را به خود اختصاص داده باشند - تبیین کنند. این جانب به عنوان شاگردی کوچک، در این مسیر قدمهایی برداشتم و در طول حدود سه دهه توانستم شرح مفصل و تحقیق کاملی از این جنبش‌ها و نهضت‌های اصیل اسلامی را به رشته تحریر درآورم و تقدیم شیفتگان وادی حقیقت و راستی و پویندگان آن مکتب الهی نمایم.

محصول این پژوهش‌ها کتابهایی مفصل چون قیام مختار (ماهیت قیام مختار)، قیام زید بن علی، قیام فخ و پیامدهای عاشورا می‌باشد که هر کدام بارها منتشر شده است.

پس از انتشار این آثار بسیاری از دوستان اندیشمند و متعهد تلخیص و تحریر آنها به شکل ساده را که همگان بتوانند از آن استفاده کنند، به اینجانب پیشنهاد کردند. گرچه گرفتاریها و معضی‌موانع تا حدی مانع اقدام بود، اما با توکل به خدای منان و عنایات اهل بیت (علیهم‌السلام) توانستم قسمتی از این درخواست‌ها را جامعه عمل بپوشانم و به درخواست دوستان فرهیخته و اهل فرهنگ - خصوصاً برادر عزیز جناب آقای سید حسن میرکریمی مدیر عامل محترم و اندیشمند و کتابشناس مرکز چاپ و نشر بین‌الملل وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی و با همت و اعلام آمادگی ایشان جهت چاپ و نشر آن - پاسخ مثبت دهم. تاکنون موفق شده‌ام پنج اثر از سری «نهضت‌های اصیل شیعی» از جمله نهضت توابین - مختار - زید بن علی - یحیی بن زید و قیام مدینه را تهیه کنم و به جامعه فرهنگی و تاریخ‌دوست و پیروان مکتب امام حسین (علیه‌السلام) تقدیم دارم.

امید آنکه این گام، نخستین قدم، برای حرکت‌های

بعدی باشد و جوانان عزیز و خوش‌ذوق و خوش‌فکر حوزه‌ها و دانشگاه‌ها و اساتید برجسته رشته تاریخ اسلام، بهتر و ارزشمندتر، قدم‌های بعدی را بردارند.

در پایان ذکر این نکته ضروری است که پیروزی انقلاب عظیم اسلامی و تشکیل جمهوری اسلامی کاری نبود که در چند سال یا نیم قرن انجام شود؛ بلکه پایه‌ها و ریشه‌های آنها در دل تاریخ پرشکوه شیعه و تداومی از قیام‌های حق‌طلبانه بوده است. این نهضت عظیم در حقیقت مبارک‌ترین و پرثمرترین و باشکوه‌ترین نتیجه تلاش و مجاهدت پیامبر اسلام ﷺ و امیر مؤمنان و نهضت عاشورا و فرزندان پاک پیامبر و اهل بیت گرامیش علیهم‌السلام و شیعیان مخلص آنها می‌باشد که امید است جهان اسلام خصوصاً ملت غیور و بیدار ایران قدر این دستاورد گرانسنگ را بداند و تا ظهور صاحب اصلی‌اش امام عصر (عج) ادامه یابد، به امید آن روز.

والسلام

سیدابوفاضل رضوی اردکانی

شوال ۱۴۳۰ - مهرماه ۱۳۸۸